TÍN DỤNG XANH TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN Á CHÂU ACB - CHI NHÁNH THANH HÓA

ThS. Hoàng Thị Thu Trang
Trường Đại học Lao động - Xã hội
tranghtt82@gmail.com

Tóm tắt: Đối với ngành Ngân hàng, tín dụng xanh được xem là công cụ tài chính độc đáo, có ý nghĩa trong việc kiểm soát môi trường của các doanh nghiệp và ngăn chặn sự phát triển không kiểm soát của các doanh nghiệp gây ô nhiễm, nguy hại đến môi trường. Xu hướng tín dụng xanh đã phát triển từ lâu trên thế giới với các dự án tiết kiệm năng lượng, tái tạo năng lượng và công nghệ sạch nhằm hướng đến mục tiêu "kép" là tăng trưởng kinh tế gắn liền với bảo vệ môi trường. "Xanh hóa" tín dụng là một trong những hành động được ưu tiên hàng đầu trong bối cảnh biến đổi khí hậu diễn ra trên toàn cầu, nhất là khi Việt Nam được đánh giá là một trong những quốc gia có mức độ ô nhiễm cao. Tuy nhiên, việc áp dụng các chính sách tín dụng xanh tại Việt Nam gặp rất nhiều khó khăn. Dù không thể thực hiện được ngay nhưng Việt Nam phải dần đi theo xu hướng tăng trưởng xanh, tín dụng xanh như một xu thế tất yếu. Bài viết nghiên lý luận và đặc điểm về tín dụng xanh, phân tích thực trạng hoạt động tín dụng xanh và đưa ra giải pháp nhằm phát triển tín dụng xanh tại Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa trong thời gian tới.

***Từ khóa**: Tín dụng xanh; Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB, Thanh Hóa; ngân hàng xanh.*

GREEN CREDIT AT ASIA COMMERCIAL JOINT STOCK BANK ACB - THANH HOA BRANCH

***Abstract:** Green credit is a distinctive financial instrument for the banking sector, playing a significant role in regulating businesses' impact on the environment and curbing the unchecked growth of enterprises that contribute to pollution and environmental degradation. The global trend of green credit has been steadily advancing, focusing on energy efficiency, renewable energy, and clean technology projects that aim to achieve the dual objective of fostering economic growth while safeguarding the environment. The implementation of green credit policies in Vietnam encounters numerous challenges, despite being a crucial action in the face of global climate change. This is particularly significant as Vietnam is recognized as one of the nations grappling with high pollution levels. Despite the fact that immediate implementation is not feasible, Vietnam is urged to progressively align with the green growth and green credit movement, which is deemed as an unavoidable trend. The study delves into the principles and features of green credit, assesses the present state of green credit initiatives, and presents recommendations for fostering green credit at Asia Commercial Joint Stock Bank - Thanh Hoa branch in the near future.*

***Keywords:** Green credit; Asia Commercial Joint Stock Bank ACB, Thanh Hoa; green bank.*

Mã bài báo: JHS - 170 **Ngày nhận bài:** 02/12/2023 **Ngày nhận phản biện:** 15/12/2023
Ngày nhận bài sửa: 25/12/2023 **Ngày duyệt đăng:** 20/1/2024

1. Giới thiệu

Ngành Ngân hàng đóng góp đáng kể vào việc thực hiện tăng trưởng xanh với vai trò là công cụ khuyến khích đầu tư tài chính vào các dự án thân thiện với môi trường. Vì thế, mô hình tín dụng xanh được xem là công cụ tài chính độc đáo, có ý nghĩa quan trọng trong việc kiểm soát hành vi bảo vệ môi trường của các doanh nghiệp và ngăn chặn sự phát triển không kiểm soát của các doanh nghiệp gây ô nhiễm, nguy hại đến môi trường (Xu và Li, 2020; S. Zhang và cộng sự, 2022).

Tín dụng xanh, ngân hàng xanh đóng vai trò rất quan trọng trong việc triển khai thành công Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn 2050. Tuy nhiên, việc phát triển hoạt động xanh tại các tổ chức tín dụng Việt Nam còn nhiều khó khăn, thách thức. Để triển khai tăng trưởng xanh cần có bộ tiêu chí phân loại. Đây là nền tảng quan trọng để huy động nguồn lực trong nước và quốc tế.

Hướng tới "xanh hóa" hoạt động ngân hàng, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa tập trung phát triển các sản phẩm dịch vụ trên nền tảng hệ thống công nghệ thông tin, chủ động áp dụng các giải pháp của cuộc CMCN 4.0 để phát triển các sản phẩm dịch vụ mới, từng bước số hóa hoạt động ngân hàng. Đến nay, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa cung cấp trên 200 sản phẩm dịch vụ ngân hàng với nhiều tiện ích vượt trội, đáp ứng đầy đủ nhu cầu của khách hàng, đẩy nhanh tiến trình thanh toán không dùng tiền mặt, góp phần "xanh hóa" ngành Ngân hàng thông qua xây dựng thói quen thân thiện với môi trường cho khách hàng trong việc tiếp cận, sử dụng các sản phẩm dịch vụ ngân hàng.

Xác định mục tiêu hướng tới xây dựng nền kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, thân thiện với môi trường, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa đã tích hợp phát triển xanh trong chiến lược phát triển của ngân hàng. Đây cũng là một trong những mắt xích quan trọng trong chuỗi liên kết phát triển bền vững.

Để thực hiện quá trình phát triển xanh, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa luôn cải tiến các cơ chế, quy trình và có những phương án để tiếp cận với hệ thống tài chính xanh như cho vay qua tổ vay vốn; đồng thời áp dụng bộ chính sách ESG - chính sách quản trị rủi ro môi trường và xã hội trong hoạt động cấp tín dụng; Khung tài chính xanh và khung tài chính xã hội, các chính sách ESG trong hoạt động vận hành của ngân hàng Á Châu ACB xây dựng; xác định mục tiêu cụ thể và xây dựng lộ trình triển khai trong ngắn hạn và dài hạn nhằm tạo môi trường thuận lợi cho phát triển tín dụng xanh, ngân hàng xanh và thu hút các nguồn vốn quốc tế xanh và bền vững; hoàn thiện mô hình tổ chức và chức năng, nhiệm vụ của một số đơn vị liên quan trong triển khai thực hiện ESG.

2. Cơ sở lý thuyết

Tín dụng xanh là gì?

Theo Aizawa và Yang (2010): tín dụng xanh là một trong số những giải pháp mà ngành tài chính áp dụng để đối phó với các thách thức môi trường và xã hội của thế giới thông qua các công cụ tài chính. Tín dụng xanh là một biểu hiện của tài chính bền vững nhằm mục đích hướng đến sự phát triển bền vững (Jin & Mengqi, 2011).

Theo Nguyên tắc tín dụng xanh được ban hành vào năm 2018 (gọi tắt là GLP 2018) bởi Hiệp hội thị trường tín dụng và Hiệp hội thị trường Tín dụng châu Á - Thái Bình Dương thì tín dụng xanh được định nghĩa là bất kì loại cho vay nào được cung cấp riêng để cấp vốn hoặc tái cấp vốn toàn bộ hoặc một phần các dự án xanh đủ điều kiện mới và/hoặc hiện có. Danh mục theo GLP 2018 bao gồm: Năng lượng tái tạo; sử dụng năng lượng hiệu quả; giao thông xanh; sản phẩm, các công nghệ sản xuất thân thiện với môi trường và/hoặc thích nghi với nền kinh tế; quản lí nước bền vững và xử lí nước thải; tòa nhà xanh; nông lâm nghiệp bền vững; ngăn chặn và kiểm soát ô nhiễm.

Tín dụng xanh là chiến lược tín dụng của các ngân hàng, không ủng hộ các doanh nghiệp gây ô nhiễm môi trường. Tín dụng xanh điều chỉnh cơ cấu tỉ lệ tín dụng dài hạn và ngắn hạn đối với các doanh nghiệp, từ đó ảnh hưởng đến cơ cấu đầu tư và hiệu quả đầu tư của các doanh nghiệp gây ô nhiễm nặng (Wang & cộng sự, 2019). Trong quá trình cấp tín dụng xanh, ngân hàng lấy thông tin liên quan đến dự án và doanh nghiệp xin vay làm tiêu chuẩn kiểm tra trong quá trình cho vay, sau đó đưa ra quyết định cho vay (Yao và cộng sự, 2021). Hay nói cách khác, tín dụng xanh được hiểu là những khoản tín dụng nhằm hỗ

trợ các dự án sản xuất, kinh doanh không/ít gây rủi ro tới môi trường, góp phần bảo vệ sinh thái chung, là biểu hiện của nền tài chính hướng đến sự phát triển bền vững.

Tại Việt Nam, theo Điều 149 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, có hiệu lực từ ngày 01/01/2022, quy định về tín dụng xanh như sau: Tín dụng xanh là tín dụng được cấp cho các dự án đầu tư sau đây: (i) Sử dụng hiệu quả tài nguyên thiên nhiên; (ii) Ứng phó với biến đổi khí hậu; (iii) Quản lí chất thải; (iv) Xử lí ô nhiễm, cải thiện chất lượng môi trường; (v) Phục hồi hệ sinh thái tự nhiên; (vi) Bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học; (vii) Tạo ra lợi ích khác về môi trường.

Đặc điểm của tín dụng xanh

Tín dụng xanh là một hoạt động cấp tín dụng của ngân hàng thương mại dưới hình thức tiền tệ với ba đặc điểm riêng biệt:

Thứ nhất, tín dụng xanh được cấp cho các dự án sản xuất, kinh doanh mà không gây rủi ro về môi trường. Tuy nhiên, không phải dự án nào có yếu tố "xanh" cũng được cấp tín dụng, các ngân hàng cũng có những tiêu chí nhất định. Đối với doanh nghiệp, các dự án phải chứng minh được tính hiệu quả, minh bạch thông tin, kinh doanh có lợi nhuận, có kinh nghiệm trong lĩnh vực công nghệ "xanh" tối thiểu một năm, đặc biệt phải chứng minh được đầu ra của sản phẩm. Đối với cá nhân, phải chứng minh được năng lực tài chính, có hồ sơ "sạch", không có nợ xấu tại ngân hàng.

Thứ hai, tín dụng xanh cho vay chủ yếu bằng vốn huy động của các thành phần trong xã hội chứ không phải hoàn toàn là vốn huy động của ngân hàng và nguồn vốn được sử dụng để cấp tín dụng xanh là nguồn vốn xanh. Các ngân hàng có thể tiếp cận nguồn vốn xanh thông qua các hợp đồng ủy thác của ngân hàng trung ương hay Ngân hàng Nhà nước, các quỹ hỗ trợ tín dụng xanh hoặc trực tiếp phát hành trái phiếu xanh trên thị trường.

Thứ ba, hoạt động cấp tín dụng xanh của ngân hàng liên quan đến nhiều cơ quan chức năng. Do đó, để khuyến khích các nhà đầu tư, Chính phủ hỗ trợ thông qua các chính sách thuế và cam kết đầu ra ổn định cho các doanh nghiệp đầu tư cho các dự án thuộc diện ưu tiên hướng tới bảo vệ môi trường, ngân hàng cam kết cung cấp vốn dài hạn, lãi suất ưu đãi.

3. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp thu thập thông tin: Bài viết sử dụng thông tin thứ cấp thông qua số liệu thống kê từ báo cáo tài chính của Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa giai đoạn 2018 - 6 tháng đầu năm 2023, các tài liệu liên quan đến tín dụng xanh của các ngân hàng thương mại ở Việt Nam và trên thế giới.

Phương pháp xử lý và phân tích thông tin: Thông tin sau khi thu thập được xử lý bằng phần mềm Excel và sử dụng các phương pháp phân tích như: Phương pháp thống kê mô tả, phương pháp so sánh để đánh giá thực trạng hoạt động tín dụng xanh tại Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa.

4. Thực trạng hoạt động tín dụng xanh tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa

Kết quả đạt được

Xác định mục tiêu hướng tới xây dựng nền kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, thân thiện với môi trường, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa đã và đang tập trung ưu tiên nguồn vốn, mở rộng cho vay có hiệu quả các dự án, chương trình phát triển sản xuất, kinh doanh, nhất là các chương trình, dự án tạo ra giá trị tăng thêm, năng lượng sạch, ứng dụng công nghệ cao: (i) Tích cực tham gia nhiều dự án có liên quan đến vấn đề bảo vệ môi trường do Ngân hàng Thế giới và các tổ chức tài chính tài trợ; (ii) Triển khai chương trình tín dụng ưu đãi quy mô tối thiểu 50.000 tỷ đồng và không hạn chế về nguồn vốn phục vụ sản xuất "nông nghiệp sạch" vì sức khỏe cộng đồng từ năm 2016. Đối tượng khách hàng vay vốn của chương trình là doanh nghiệp, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, chủ trang trại… tham gia các khâu trong chuỗi sản xuất sản phẩm nông nghiệp an toàn, quy mô lớn với lãi suất cho vay giảm từ 0,5%/năm đến 1,5%/năm. Dư nợ cho vay đối với các lĩnh vực xanh của Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa cũng có sự tăng trưởng ổn định qua từng năm.

Hình 1. *Dư nợ tín dụng xanh giai đoạn 2018-T6/2023*

Đơn vị tính: tỷ đồng

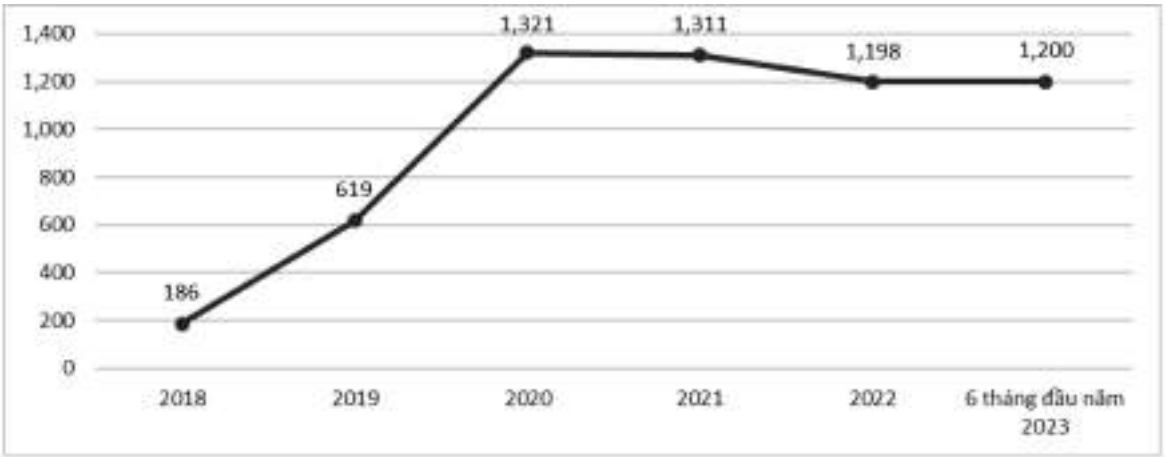

Nguồn: Báo cáo tài chính Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa, giai đoạn 2018-6 tháng đầu năm 2023

Giai đoạn 2018-2020, dư nợ tín dụng xanh tăng trưởng nhanh từ 100-350%/năm. Sau giai đoạn này, do ảnh hưởng của các yếu tố vĩ mô như đại dịch Covid-19, căng thẳng leo thang giữa Nga - Ukraina và các nước phương Tây, suy thoái kinh tế của các nền kinh tế lớn trên thế giới ảnh hưởng tới kinh tế Việt Nam. Tốc độ tăng trưởng dư nợ có sự suy giảm nhẹ, nhưng vẫn khá ổn định về giá trị cho vay lẫn số lượng khách hàng. Đến 30/6/2023, dư nợ cho vay đối với lĩnh vực xanh tại Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa đạt gần 1,2 nghìn tỷ đồng, trong đó dư nợ lĩnh vực lâm nghiệp bền vững chiếm tỷ trọng 54,7% tổng dư nợ tín dụng xanh, tiếp đến là lĩnh vực năng lượng tái tạo, năng lượng sạch chiếm tỷ trọng 22,6% tổng dư nợ tín dụng xanh; thứ ba là lĩnh vực nông nghiệp xanh chiếm tỷ trọng 16,4%/tổng dư nợ tín dụng xanh. Về số lượng khách hàng, đến cuối năm 2022, Ngân hàng Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa tiếp tục duy trì là tổ chức tín dụng có số lượng khách hàng xanh lớn, trong đó lĩnh vực lâm nghiệp bền vững chiếm tỷ lệ cao nhất với 99,3% tổng số khách hàng (4.462 khách hàng), tăng 0,27% so với năm 2021 và 7,3% so với năm 2020. Đến hết năm 2022, doanh số cho vay từ khi bắt đầu triển khai chương trình của ngân hàng này đã đạt trên 3.000 tỷ đồng, dư nợ đạt trên 500 tỷ đồng, với gần 400 khách hàng. Cùng với đó, một số dự án mà Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa đã đầu tư với quy mô vốn lớn đã mang lại hiệu quả thiết thực như Chương trình cho vay nhà ở xã hội với tổng dư nợ cho vay 216 tỷ đồng, xây dựng và cải tạo nước sạch và vệ sinh môi trường nông thôn với số vốn cho vay 415 tỷ đồng, cho vay đối với các doanh nghiệp để phục hồi sản xuất bị ngừng do ảnh hưởng của đại dịch covid,.... Ngoài ra, ngân hàng này đã tham gia nhiều dự án có liên quan đến vấn đề bảo vệ môi trường do Ngân hàng Thế giới và các tổ chức tài chính tài trợ như: Dự án nguồn lợi ven biển vì sự phát triển bền vững; Dự án hỗ trợ nông nghiệp các-bon thấp,... Bên cạnh đó, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa là ngân hàng phục vụ dự án hiện đại hóa ngành Lâm nghiệp và tăng cường tính chống chịu ven biển (FMCR).

Đặc biệt, ACB Thanh Hóa còn cải tiến các cơ chế, quy trình và có những phương án để tiếp cận với hệ thống tài chính xanh như: Cho vay qua tổ vay vốn. Xác định áp dụng bộ tiêu chuẩn ESG là một trong những mục tiêu hàng đầu trong chiến lược phát triển ngân hàng giai đoạn 2023 - 2025, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa đã thành lập Ban chỉ đạo và Tổ giúp việc nhằm thực hiện Đề án triển khai ESG toàn diện tại doanh nghiệp trong ngắn hạn và dài hạn. Việc thành lập Ban chỉ đạo và Tổ giúp việc với thành phần nhân sự cấp cao cho thấy quyết tâm của ACB Thanh Hóa trong việc triển khai một cách đồng bộ, hiệu quả việc áp dụng ESG. Bên cạnh đó, ngân hàng còn chú trọng việc hoàn thiện cơ

chế, chính sách nội bộ nhằm thúc đẩy tăng trưởng tín dụng xanh và quản lý rủi ro môi trường, xã hội trong hoạt động cấp tín dụng; ban hành văn bản nội bộ về việc thúc đẩy tăng trưởng tín dụng xanh, hướng dẫn quản lý rủi ro môi trường trong hoạt động cấp tín dụng, chương trình hành động triển khai Kế hoạch hành động của ngành Ngân hàng thực hiện Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030. Trong quy trình nghiệp vụ tín dụng, sổ tay tín dụng, doanh nghiệp cũng luôn gắn việc thẩm định dự án, phương án vay vốn với vấn đề đảm bảo môi sinh, môi trường, các dự án phải có báo cáo đánh giá tác động môi trường được phê duyệt của cấp thẩm quyền theo quy định của pháp luật, kiên quyết loại trừ cấp tín dụng đối với các dự án có khả năng ảnh hưởng lớn và nghiêm trọng đến môi trường, xã hội…

Trong nhiều năm qua, Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa cũng luôn tích cực tham gia nhiều dự án về bảo vệ môi trường do Ngân hàng Thế giới và các tổ chức tài chính tài trợ như nâng cao chất lượng, an toàn sản phẩm nông nghiệp và phát triển chương trình khí sinh học; Dự án nguồn lợi ven biển vì sự phát triển bền vững; Quản lý rủi ro thiên tai; Hỗ trợ nông nghiệp carbon thấp; Cấp nước sạch và vệ sinh nông thôn; Điện gió… Đồng thời, triển khai chương trình tín dụng ưu đãi quy mô tối thiểu 500 tỷ đồng và không hạn chế về nguồn vốn phục vụ sản xuất "nông nghiệp sạch" vì sức khỏe cộng đồng từ năm 2016 với lãi suất ưu đãi từ 0,5-1,5%/năm.

Ngoài ra, ngân hàng tiếp tục duy trì tỷ trọng dư nợ cho vay phục hồi sản xuất kinh doanh từ 65-70% tổng dư nợ; Nghiên cứu và triển khai các sản phẩm tín dụng xanh, có chính sách ưu đãi, khuyến khích cho vay các dự án, phương án kinh doanh hiệu quả, thân thiện với môi trường, phù hợp với định hướng kinh doanh, phân khúc khách hàng, thị trường mục tiêu cũng như năng lực, thế mạnh của ngân hàng này.

Với vai trò chủ lực cung ứng vốn và dịch vụ tài chính trong tỉnh, ACB Thanh Hóa quyết tâm đi đầu trong việc thực hiện các chủ trương, chỉ đạo của Chính phủ về thúc đẩy tăng trưởng tín dụng xanh, quản lý rủi ro môi trường và xã hội trong hoạt động cấp tín dụng, cùng mong muốn xây dựng nền nông nghiệp an toàn, phát triển bền vững.

Hạn chế

Mặc dù sự phát triển của tín dụng xanh tại ACB Thanh Hóa trong những năm gần đây đã có những bước khởi động tích cực do nhận được sự hỗ trợ từ Chính phủ, các cơ quan ban, ngành, tổ chức tài chính quốc tế... Tuy nhiên, quá trình phát triển hoạt động tín dụng xanh của ngân hàng vẫn còn một số hạn chế nhất định.

Thứ nhất, lĩnh vực xanh hiện vẫn thiếu khuôn khổ pháp lí, các tiêu chí đánh giá công cụ đo lường tác động đến môi trường để hỗ trợ xây dựng chính sách, sản phẩm phát triển tín dụng xanh; Các phương án kinh doanh cũng cần phải đáp ứng được các điều kiện khắt khe về bảo vệ môi trường, các thủ tục vay vốn phức tạp. Chính vì những yêu cầu này, khách hàng sẽ ít có nhu cầu sử dụng sản phẩm tín dụng xanh của ACB nói riêng và các ngân hàng thương mại nói chung nếu không có hỗ trợ lãi suất hay những cơ chế ưu đãi khác.

Thứ hai, các chính sách hỗ trợ phát triển tín dụng xanh giai đoạn vừa qua cũng chưa giải quyết được vấn đề nguồn vốn cho ACB Thanh Hóa thực hiện tín dụng xanh

Hiện nay, nguồn lực tài chính cho tín dụng xanh của ACB Thanh Hóa phần lớn vẫn dựa vào các chương trình, dự án có nguồn tài trợ quốc tế như Quỹ ủy thác tín dụng xanh (GCTF) của Chính phủ Thụy Sĩ, Tổ chức Tài chính quốc tế (IFC), Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB)… Nhưng những nguồn lực này đến từ bên ngoài và chỉ có thể đóng vai trò thúc đẩy phát triển trong giai đoạn đầu. Về lâu dài, ACB Thanh Hóa phải phối hợp với các doanh nghiệp để tiếp cận được nguồn vốn xanh tại thị trường trái phiếu xanh. Đây cũng là hướng đi mà Singapore, Ấn Độ đang thực hiện.

Thứ ba, đội ngũ nhân viên của ACB Thanh Hóa chưa được đào tạo chuyên sâu, bài bản trong thẩm định, đánh giá và quản lí rủi ro môi trường cũng như báo cáo thông tin trong hoạt động cấp tín dụng. Tại ngân hàng này chưa có một đơn vị phòng, ban chuyên trách về thẩm định dự án, đánh giá rủi ro môi trường, xã hội cũng như theo dõi và đánh giá hiệu quả hoạt động của dòng tiền huy động được từ nguồn tín dụng xanh trong suốt vòng đời dự án.

Từ kết quả đạt được và hạn chế trong hoạt động tín dụng xanh tại ACB Thanh Hóa, tác giả tổng hợp mô hình SWOT như sau:

Bảng 1. Phân tích mô hình SWOT về tín dụng xanh tại Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa

Điểm mạnh	Điểm yếu	Cơ hội	Thách thức
- Nhận được sự hỗ trợ từ Chính phủ và Ngân hàng Nhà nước. - Gần 70% dư nợ cho vay thuộc lĩnh sản xuất kinh doanh. - Có nhiều hoạt động vì cộng đồng, phát triển tài chính toàn diện; - Đã ban hành các quy định về quản lý rủi ro môi trường trong hoạt động cấp tín dụng; - Đưa ESG vào nội dung trong chiến lược kinh doanh	- Số lượng người lao động và khách hàng đông, nhận thức về tín dụng xanh chưa đồng đều. - Hệ thống cơ sở dữ liệu, công nghệ thông tin phục vụ hoạt động tín dụng xanh chưa đầy đủ; - Thực hiện tín dụng xanh sẽ làm tăng chi phí nguồn lực.	- Có sự hỗ trợ từ các tổ chức quốc tế và ngân hàng nhà nước - Đó là xu hướng tất yếu, nhận được sự quan tâm, phát triển của Chính phủ, các bộ, ngành và Ngân hàng Nhà nước.	- Việc tuân thủ các tiêu chuẩn ESG, phát triển bền vững và tín dụng xanh ngày càng khắt khe. - Các quy định của Chính phủ và Ngân hàng Nhà nước về tín dụng xanh chưa đầy đủ và thống nhất. - Việc áp dụng tiêu chí đáp ứng tín dụng xanh không phải là yêu cầu bắt buộc nên một số doanh nghiệp chưa quan tâm.

Nguồn: Tổng hợp của tác giả

5. Giải pháp phát triển tín dụng xanh tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Á Châu ACB - Chi nhánh Thanh Hóa

ACB Thanh Hóa quyết tâm triển khai hiệu quả các giải pháp nhằm thúc đẩy tín dụng xanh, ngân hàng xanh, hỗ trợ phát triển bền vững cần thực hiện các giải pháp trọng tâm:

Thứ nhất, triển khai áp dụng ESG toàn diện và hiệu quả trong hệ thống Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB trên toàn tỉnh Thanh Hóa; bao gồm xác định mục tiêu cụ thể và xây dựng lộ trình triển khai trong ngắn hạn và dài hạn nhằm tạo môi trường thuận lợi cho phát triển tín dụng xanh, thu hút các nguồn vốn quốc tế xanh và bền vững; hoàn thiện mô hình tổ chức và chức năng, nhiệm vụ của một số đơn vị liên quan trong triển khai thực hiện ESG.

Thứ hai, ưu tiên cung ứng vốn và dịch vụ tài chính phục vụ phát triển sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh sau dịch và ảnh hưởng khủng hoảng kinh tế thế giới; tiếp tục duy trì tỷ trọng dư nợ cho vay hoạt động sản xuất kinh doanh từ 65-70% tổng dư nợ.

Thứ ba, nghiên cứu và triển khai các sản phẩm tín dụng xanh, có chính sách ưu đãi, khuyến khích cho vay các dự án, phương án kinh doanh hiệu quả, thân thiện với môi trường… phù hợp với định hướng kinh doanh, phân khúc khách hàng, thị trường mục tiêu cũng như năng lực, thế mạnh của Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB- chi nhánh Thanh Hóa.

Thứ tư, chủ động tìm kiếm, tiếp cận nguồn vốn quốc tế xanh thông qua các bộ, ngành đầu mối hoặc các định chế tài chính, tổ chức phi chính phủ, Quỹ tín thác tín dụng xanh… để tăng cường nguồn vốn hỗ trợ cho các dự án xanh. Chuẩn bị để phát hành trái phiếu xanh và tăng vốn.

Thứ năm, đẩy mạnh phát triển các sản phẩm, dịch vụ tài chính phục vụ sản xuất kinh doanh của loại hình doanh nghiệp nhỏ và vừa, hợp tác xã, hộ gia đình sản xuất kinh doanh. Tiếp tục phát triển đa dạng các sản phẩm, dịch vụ tài chính - ngân hàng hiện đại, tiện ích dựa trên ứng dụng công nghệ số, thúc đẩy thanh toán không dùng tiền mặt trong nền kinh tế, góp phần "xanh hóa" ngành ngân hàng, thông qua xây dựng thói quen thân thiện với môi trường cho khách hàng trong việc tiếp cận, sử dụng các sản phẩm dịch vụ ngân hàng.

Thứ sáu, xây dựng và triển khai các biện pháp tổng thể để tăng cường năng lực cho cán bộ, nhân viên trong việc thực hiện tín dụng xanh; Tổ chức đào tạo, tuyên truyền, phổ biến nhằm nâng cao nhận thức cho cán bộ, nhân viên về hoạt động ngân hàng xanh - tín dụng xanh; Nâng cao ý thức sử dụng hiệu quả, tiết kiệm năng lượng, các nguồn tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường; Nâng cao trình độ nghiệp vụ thẩm định về rủi ro môi trường xã hội của các dự án.

6. Kết luận

Hiện nay, việc triển khai tín dụng xanh của Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu ACB - chi nhánh Thanh Hóa nói riêng và các ngân hàng thương mại nói chung còn gặp một số khó khăn như việc các quy định, định nghĩa về ngành, lĩnh vực xanh, dự án xanh chưa đồng bộ, thống nhất, gây khó khăn trong việc lựa chọn, đánh giá, giám sát trong quá trình cấp tín dụng xanh. Bên cạnh đó, các tiêu chí đánh giá và danh mục dự án xanh chưa đầy đủ, cụ thể để có thể huy động vốn từ các

tổ chức tài chính quốc tế, các quỹ tín dụng xanh. Do đó có thể bỏ lỡ nhiều cơ hội nhận các khoản đầu tư. Thêm vào đó, các ngân hàng thương mại cũng gặp khó trong việc xây dựng các chính sách, các sản phẩm để thúc đẩy tăng trưởng tín dụng. Trước những khó khăn đó, ACB Thanh Hóa đã đưa ra các giải pháp đối với Chính phủ và các bộ ngành liên quan để có chính sách hỗ trợ, thúc đẩy đối với các dự án, các ngành, các lĩnh vực đã đáp ứng được các điều kiện về tín dụng xanh, hỗ trợ các các ngân hàng thương mại trong việc tiếp cận nhiều hơn quỹ tài chính, các gói tài trợ cho tín dụng xanh từ các tổ chức quốc tế.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Aizawa, B. and Yang, S. (2010). *Ai sẽ xanh và tại sao? Xu hướng và các yếu tố quyết định đầu tư xanh.* Quỹ Tiền tệ Quốc tế.

Anh, T. T. (2022). *Thực trạng phát triển tín dụng xanh để xuất một số giải pháp phát triển tín dụng xanh trong thời gian tới,* http://tapchimoitruong.vn/dien-dan--trao-doi-21/thuc-trang-trien-khai-tin-dung-xanh-de-xuat-mot-so-giai-phap-thuc-day-phat-trien-tin-dung-xanh-trong-thoi-gian-toi-27268

Hiệp hội thị trường cho vay. (2018). Nền kinh tế đa dạng và không gian thay thế: Tổng quan về cách tiếp cận và thực tiễn.*Nghiên cứu Khu vực và Đô thị Châu Âu*, 23(4), trang 917-934.

Tấn, N. & Kỳ, M. (2011). Tác động môi trường của phát triển tài chính ở các nước OECD: Cách tiếp cận GMM bảng. *Nghiên cứu Khoa học Môi trường và Ô nhiễm*, 26(7), trang 6758-6772.

Wang, E. (2019). Tín dụng xanh, kỳ hạn nợ và đầu tư doanh nghiệp-Bằng chứng từ Trung Quốc. *Tính bền vững*, 11(3), 583.

Xu, X. and Li, J. (2020). Tác động bất cân xứng của chính sách và phát triển tín dụng xanh đến chi phí tài trợ nợ và kỳ hạn của các loại hình doanh nghiệp khác nhau ở Trung Quốc. *Tạp chí Sản xuất sạch hơn*, 264, 121574.

Yao, S. and các cộng sự. (2021). Chính sách tín dụng xanh và hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp: Chúng ta học được gì từ Trung Quốc. *Kinh tế năng lượng*, 101, 105415.

Zhang, S. and các cộng sự. (2022). Chính sách tín dụng xanh tác động thế nào đến việc đổi mới công nghệ của doanh nghiệp? *Bằng chứng từ Trung Quốc Kinh tế năng lượng*, 113, 106236.